

ДЕЛЕГЕЙНИНҢ КЫСТАРЫ УЖУРАШКАН

Делегей кыстарының ужурамышыны чоокта бистиң Төзүн чуртуустан найысылалы Москвага, Кремльдиң Съездлер ордунга болуп эркен. Аныктарның болгаш студентилорың 235 организациларының, профессорларынның аныктар секцияларының, делегейиң 22 организациларының телзеличилери ол ужурамышкын — конференцияга киришкен.

Делегейиң кыстарының ужурамышкыны аныктарның үндөзүн эргелери болгаш амырларчы эрге-амыктары дээш, улустар аразына найырал, тайбың болгаш мады амылдамылга дээш демиселге анык салгалдык депшилгели күштериниң дем каткан хөдөлүшкүннөрин калбартырынга чугула үе-чада болу берген.

ЧУРУНТА: делегей кыстарының ужурамышкынының байырлалдык амыдышынының үзүм.

(СЭТА-ның фотохрониказы).

Бүгү-өйлөл ужурамышкыны Саян-Шушенски ГЭС-тиң улут тудуунда ажил-иш бо хүннөрдө улам калбарган. Намды мергежилдиң ичкилери ында чок дээр, хоочуннар болгаш аныктар, чаңгызы — шуптузу, а шуптузу — чаңгызы дээш бир демниң амылдап турар.
ЧУРУНТА: комсомолчу бетонщик Тая Шербова, М. ШТЫГАШЕВИЧ фотосу.

БОТТАРЫНЫҢ БАЖЫҢЫНГА ДЕГ

КЫЗЫЛ хоорайның Красноармейская кудумчу-сууда хөй кыз бажындар ортуунда, ийи кыз а бажың дагында бир дөмөй идиш-тепик, катык-хондук ойноп турар бичи чаштары эртен кизи буруу эсерип каар. Ол Кызылдың уруулар бажындар.

Мында урууларын кижилеринге байдалы берге өтүлөрдө уруулар хөй. Ада-нези үр, аар аарып турар болгаш бот илериниң уруулары бот бар. Шупту ада-нези чок уруулар эвээш — деп, уруулар бажынының директору Елена Андреевна Филиппова чугулап турар.

Кандың-даа чылдагаан-биле ол чаштар уруулар бажынында келген болза, мында оларын эрге-часын улап алгаш, өстүрүп турар. Бо ийи кыз, чаштар бажыны оларга Совет-казак түдүк берген. Верандаларың, селгүү эртен чер-

лекенип турарлар. Урууларын чараш өңнөр-биле будуан сандаларын кылып, долгандыр ногаан үчүстери, өң-базып чечектерин база тарып берген. Ойнаар бажыңыңа, чайтан чаштар, спорт шөлү дөмөй бичи урууларын ойноп-хөгөт, димшатарына бүгү-ле чүдүлдери таарыштырган.

Уруулар бажынының ишти арыт-сылт. Ында сагыш-човангыр, кызыкмак кижилериниң амылдап турары доранан алды. Удуур өрөөндө орууларын арыт ак чоорганнар биле тевергини кылдыр элип каан. Столдар, сандылар хунге кыладалып турар. Соңга бүрүндө — чечектер. Кичилер эртертер болгаш ойнаар өрөөндө бот бар.

БЕЛЕКТЕЛ болуунуң өрөөндө Стол, сандылар, тевергин, хаванда — Ильяның ишти порттеди. Маңаа уруулар өрөөндөгө дугаында баштайгы билгелери ап, школага бер-

кичээгени салыр. Оларның ада-нези солуп турар. Ында урууларга амыдагы чечкериң белеткеп берип турар болгаш, бодунуң уруулар дег азырап турар ажаакчылар, эртем-билгениң эге базымнарыга өрөдиз турар бажындар дээш кымнарын чок дээр! Делегейиң хөдөлүшкүнүң бектик көдүрүлүшкүнүң амылдап турарлар.

Көдө районнардан келген урууларын орус дылга өрөдиз тускай болукту турсузан. Ол болуктуң бажыны С. Шарин-Дивин болуңуң амыдагы ак сөкмөлдү, харымсалгалым-биле, сагыш човангыр, элдик чаңы-биле чаштарын болгаш коллективтиң хуңдүктүлүн чаалап алган. Аликсандар Николаева Григорьевна Назимова — дололдер. Олар чугулаа чептес урууларын дий-домаан сайырларынча үлүг

чүк бажындар Л. Р. Колесникова, И. П. Бизова, музыка бажыны А. М. Хохлова, бодунуң уруулары дег ажаап турган няня-Валентина Артынан олар кезээде сактал чоруурлар.

Уруулар аңгы-аңгы аажы-чаңың-даа болза, маңаа турган бот-боттарыңа чаңгытп каарлар. Олар школа-интернатка өрөнип турган бичи чайлыг хүннөрдө маңаа чедип кээп турарлар. Уруулар бажыны боттарының бажыңдыг апар. Бо бүгү партия, ажаактык чаштар дээш не сагыш-салымшыкынын ачымызды — деп, Елена Николаева чугулап оорар. Олар Советтер чуртунуң уруулары, аскежиктиг төлдери-дир.

Д. КУУЛАР.

Дош ортулукта десант

ЛЕНИНГРАД. (СЭТА-ның хөдөр. Н. Константинов). Бистин Төзүн чуртуустан туугу Соңгу Догуту океаның Чукотка эркиндик бөс чүк километрге, барык четтинмес полюстүң деңиз-эртеңде көжүп чоруур дош ортулукта күдүртүгөң — деп, «Север-27» дээр бедик широтаның агар экспедицияның начальниги Н. И. Блинов Ленинградта Арктика догаш Антарктида эртемниңчилер институтунче радио-биле дыңаткан. Ортулукта поляржыларның баштайгы болуу дүжүртүгөн, эитеп алыр бажыңыңа, олар чүдүлдүң болгаш аш-чөмүң кылаарлары чедиртингени ол дыңаткан. «Дош десанты» киржикчилери ортулукта шынчыл, кирпек. Оларның даалгаларында ук ортулукта «Северный полюс-23» деп көжүп чоруур станицаны тургузуп болур аргалың өрөнип көрү база бар.

Спорт

Ленинградта комсомолдун төртүгөн хунгеге турсааткан чык бурда чыкыл болгаш эртен турар хостуг хуреш маргылдаа эртен димшатар хунгөрдө республика найысылалыга болуп эртен. Азда 60 анык анык мөгелер күжүп шөнежип, хурешкенир.

Эң чык дензиге болган спортчу демисел хоорайның № 4 профессионал-техниктиг училищениң сургуулары Александр Кеен-оол, Хүлер-оол Шагалар болган. Григорий Монгуш олар тус-тузуна бирги, ийги, үшүк чөлдөриң алганар. Таңды районун Балгалар сурдал келген Александр Чооду 52 килограмм чөлдүр дөмөй ишкелериниң аразына чемпион болган. Ийги, үшүк чөлдөриң Борис Ооржак биле Александр Серээ олар үлөшкөн.

57 килограммга чемпион ат дээш спортчу демисел Улуг-Хем райондан келген Сергей Биче-оол биле башкы институтун студентизи Мерген Намдараа оларның аразына болган. Ол ийи спортчу кайызы-даа хостуг хурешкө бирги разрядтыг, хуреш үезинде бот-боттарының кол амыглар аргалары эки бичтер. Түвөлүндө Сергей Биче-оол тивээш.

Шыдыраа

Шыдыраа талазы-биле маргылдаа аголоон. Ында 26 кижикиржип турар. Оларның бирээш спорт мастериңе кандидат, өй тозу — бирги разрядтың, адымы — ийги разрядтың шыдыраачылары. Ойнакчылар кылдып турар амыдагы, мергежилдиниң азы-биле уруу ажал-агыттынны азы-буру адырларың таара туткан. Олар найысылал Кызылдың чемпион ат дээш денсезип киришкен. Маргылдаа швейцар системаны барымдаалап, сес салымды болуп, хоорайның шыдыраа клубунга эртер.

Эртен димшатар хунгөрдө 2 салгы бөдөн. «Сельхозтех-

ОЮН-ТОГЛАА

разженерниң арсаан, ойнараан, чөрдөн, чөрдөн чүдүлдериң делегейиң чон улау соңуруулан.

Дараан болгаш арсаан хөп айманча бирги чери школада хөй чылдар амыдап келген хоочун башкы Галина Очур-оол база анык башкы Светлана Бай-Кара улешкен. Ол кезээде турсааткан шөлдөрдө болган анык маргылдааның баш бургулар ойнараан, түвөлүң үндүргөн. Шыдыраа бирги

УЗУКТЕЛЕБЕСТЭЭН

чөлдөрдө шөлдөрдө, аялалар дээш маргылдаалар база болуулан.

Делегей үезинде хана-солун үндүргөңге конкурсу карлаан. Башкылар солуну, Ногаа күдүмүзүнүң «Ава» база № 1 агайвартадың «Дамырак» солуннары шайтанкар Чоодун чүдүлдөрдө Д. Ооржактың уруулары-биле кылган хүнөлдү салбырамыккан. Оол ийи талазында Марк биле Ленканың өвүр-хөвүр шуптуг турган бедик шыклар болган. Ол шыкын чурган чурдуктар,

КУШТУГЛЕР ШУУЛГЕН

Тайдының төдөзүн Валентин Эрелчин бистин республиканың өвүл оораш шыраак мөгелериниң бирээш. Ол бо удулаа 62 килограмм деңизин мөгелериниң аразына хурешкө, бедик мергежилдини көргүзүп, бодунуң удууларыңчыларын улаа-

дараа ооктар турган, шүтүгөн. Оол командада эки Валерий Самбуу ийги чери алган. Ак-Довурақтың спортчузу, хостуг хурешкө ССР-ниң спорт мастери Федор Ондарның өрөниңчир Олег Сат нарас, азынгар аргаларын амыглан турган, 68 килограммга чемпионнаан. Көдө ажал-агыг техникмууну сургуулу Матвей Долоу-оол ийги чери алган аргалы болган.

Башкы институтун студентизи Маргарита Билдин ук маргылдаага ийи белеткеленип көргүзүп, хөвс кырынга хостуг хурешкө ийи-бүрү аргалары амыглан турган. 74 килограммга шүтүгөн. Борис Лопсан биле Виктор Эртин ийги, үшүк чөлдөриң эвээшкенир. 82 килограмм деңизин мөгелериниң аразына болган маргылдаа башкы институтун студентизи Леонид Симухов шүтүгөн.

Ийи хун ургүчүлөр келген спортчу демиселдин түвөлүң-биле башкы институтун мөгелери команда талазы-биле бажың чери алган. ВЛКСМ обкомунуң шайчир кубогу, бирги чертеңг диплому, турсааткалдыг вымпел-биле шайтанкан. Таңды районнуң командазы тилектеңге каш-ла салым ойлапкан, ийги чери алган. Көдө ажал-агыг техникмуунуң мөгелери-үшүк черде. Денз бурдузун бирги черлерин алган мөгелер комсомол обкомунуң өрөктиг белектери, хундулаа бажыктери-биле шайтанканнар.

В. ЧАДАМБА.

ЧУРУНТА: чемпион болган мөгелер (солгай талазындан) О. Сат, В. Эрелчин, С. Биче-оол, С. Чооду, А. Кеен-оол олар.

ХООРАЙНЫҢ БИРГИ ЧЕРИ ДЭЭШ

нианың» районнар аразында паттыжышынының кол бугалтери, бирги разрядчы В. Кудинов бирги салгыда № 1 шкolanың өрөниңчир В. Селиверстову (1 разряд) удуу ала-даа, дарааның хун рендотелетопун директору К. Саянга утурган. Саян ийги салгыда бирги разрядчы, хоорайның сөптөгө-туугу үчүстөгү проба В. Байкараны база уткан.

Автосеттеле заводунун слесарь-агрегатчы, бирги разрядчы В. Заворня ИХМ-де иштеки, бирги разрядчы Д. Ондарын, «Тыва көдө туугу» тресте инженер, бирги раз-

рядчы Ю. Быковту удуу алган. Спорт мастериңе кандидат, аэропорттун авиатехник И. Мухомов база 2 салгы. Амаа пединститут бажылары Л. Бурхинов биле П. Беркович бир, ийи дугаар салгыларда утурган.

№ 1 шкolanың төскө классчы, бирги разрядчы В. Шарпрынски маргылдааны аштырышыны чоока ологонөриң бирээш. Ол Д. Банчымыр уткан. Владимир Бузыкаев-биле хайымнашкан.

Ийги разрядчыларын шитиден «Тувинская правда» солудуа уауу корреспондент Вячеслав Бузыкаев, кинофикация эргелелинин уауу инженер

Найырал оруунда

ФЕРГАНА. (ТАСС). «Буревестник» командазын төзөш, Ташкент чурттуг М. Переев Коканд-Фергана аразында чарыкка тилектиг болган. Ол дээрге хөй хунгөү чадаг-терге чарыкың «Социалистическая индустрия» солунуң шаңналын алыр узун (194 километр)

«Партияның сөзү — масса чоңга». «Билэг» иштелениң чамдык организациларының амыдагы дуржулааның дугайында.

«Бир дем-биле амыда». Г. Невольниң хорресолондөңдөш.

«Делегей хөдөлүшкүннөриңиң чылы». Ол дугайында мөдээлөр.

«Тузаремия аарыг». Эмчиңиң тайлымы.

Чурт иштелен, лаштыкка болгаш спортчу болушкуннардан мөдээлөр.

МОСКВАДАН

9.00 — Мөдээлөр. 9.10 — «Комсомол деп адатканда». Калып программа. 10.10 — «А. Исааканың чогадыкч орну». 10.45 — «Челип кел, тоол!» Өңүтү.

11.30 — Спортчу гимнастикага делегей кубогу дээш маргылдаа. Эр узус. Англиядан өңүтү дамчыдыла.

11.50 — Киножурнал. 12.00 — «Тывымзктар, тыкканы». Өңүтү. 12.15 — «Тивилелегең Вьетнам». Документалдыг өңүтү фильм.

12.35 — «СЭКП-ниң XXV съездиндеңге уткуштур». Москва ССР-ниң ажал-ишчилериниң социалистический чарык. Дамчыдылга Молдавияның Компартиясының ТК-ның секретары С. К. Грассу кыркыр.

13.20 — В. Билал-Белое р. к. о. в. ский. «Штори». Күрүениң Моссовет атыг академиктиг театрының фильм-шынжы.

15.30 — «Планетаның аныктыгы». 16.00 — «Дээди самдар-амдар». Украинча фильм. 17.30 — «Уе». Информатив программа.

18.00 — Телемөдээлөр. 18.15 — «Чөлөш». Дамчыдылга. МОСКВАДАН. 18.55 — В. Билал-Белое р. к. о. в. ский. «Штори». Күрүениң Моссовет атыг академиктиг театрының фильм-шынжы.

20.00 — Мөдээлөр. 20.15 — «Штори» деп фильм-шынжы уланган. КЫЗЫЛДАН. 21.20 — Телемөдээлөр. МОСКВАДАН. 21.30 — «Дээди самдар-амдар». Украинча фильм. 23.00 — 23.30 — «Уе». Информатив программа.

КИНО

«НАЙЫРАЛ»: «Ужу-кыды чок фронт» (2 сериялыг) 11.10, 14.20, 17.30, 20.30. «Баштайгылар» 15.00 (хроника залы) шактарда. «ПИОНЕР»: «Мава, шивел» 9.35. «Кан канчап катканы» 11.05, 14.55, 18.55. «Калпа» 13.05, 18.55, 21.15 шактарда. «КАА-ХЕМ»: «Есенин» (2 сериялыг) 15.00, 17.40, 20.20 шактарда. «ВОСТОК»: «Юнга «Кодум» кемден келген» 15.00. «Истерин чык чүй шапкан» 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.

Кызылдың пассажирлер АТБ-ни 1, 2, 3 класстарың чолаачыларын ажилга чалап тур. 3 чыл ажал стажыг 3 класстың чолаачыларын автобуларга амылдаары-биле, соңуңда 2 класска өрөдиз алыр. 3 чыл стажыг 3 класстың чолаачыларын 2 класска өрөдиз-биле 2 ай хуууламы чорудар.

Өрөнип турар үезинде айла 100 рубль стипендия төлээр. Кызылдың пассажирлер АТБ-ни кондукторларын, автобулар чуур кижилерин, автослесарларын, сантехникти, 180 рубль шалымчыг алектрикти, коочгарларын, хүл үндүрткүчлериң, дөмөгөлөр талазы-биле слесарларын амылда хүлөө алырын чарлазы.

Кызылдың пассажирлер АТБ-ниң адреси: Кызыл хоорай, Найырал кудумчузу, 55, тел. 36-82, Кадрлар кылдызы.

РЕДАКЦИЯНЫҢ АДРЕЗИ: Кызыл 667000

Кызыл, Шетинкин-Кравченко кудумчуу бажы № 3. ТЕЛЕФОНАРЫ: Редакторун 24-63, редакторун оракакчыларының 35-24, пропанда кылдызың 31-75, харымсалгалык секретарының 23-54, партияны амырлар кылдызың 37-13, культура кылдызың 23-54, көдө ажал-агыг кылдызың 21-47, үлетпүр кылдызың 22-64, чага кылдызың 41-27, информация база совет тургузуг кылдызың 20-60, корректорларын 27-41, бухгалтерияның 50-22, солун келбей барганда 32-75 телефонче долгаар.

Тираж 15877. ЧАГЫГ № 3395. СОЛУН НЕДЕЛЯДА 6 КАТАП УНЕР